EŻAMIJIET ANNWALI TAL-*JUNIOR LYCEUM* 2009

Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni

Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

IT-TIENI SENA **STORJA (Ġenerali)** **ĦIN: Siegħa u nofs**

1. Qabbel iż-żewġ listi. L-ewwel waħda ġiet mogħtija bħala eżempju.

1	Kappella troglodita		Dar Normanna
2	Cittadella		Tpinġija direttament fuq il-ħajt
3	Palazzo Falzon		Marda qerrieda
4	Ħal Xluq		Limiti ta' Ħad-Dingli
5	Knisja ta' San Girgor	1	Kappella maqtugħa fil-blat samm
6	Affresk		Servizz ta' difiża
7	*Castrum Maris*		Sid fewdatarju
8	Għar il-Kbir		Raħal tal-medjuevu
9	Il-pesta		Torri fil-Birgu
10	Id-dejma		Fiż-Żejtun
11	Gonsalvo Monroi		Fortifikazzjoni f'Għawdex

(1x10=10 marki)

2. Ikteb jekk hux VERU jew FALZ

2.1. Fir-Rinaxximent sar progress kbir fl-arti. ______________________

2.2. Ir-Rinaxximent beda fl-Italja. ______________________

2.3. Matul ir-Rinaxximent saret is-sejba tal-elettriku. ______________________

2.4. San Tumas t'Akwinu kien pittur tar-Rinaxximent. ______________________

2.5. Leonardo da Vinci kien inventur u pittur. ______________________

2.6. Il-Knisja ta' San Pietru f'Ruma nbniet fir-Rinaxximent. ______________________

2.7. Rafaello għamel l-istatwa ta' Mose`. ______________________

2.8. Nicolo` Macchiavelli kien skulur. ______________________

2.9. Neriku n-Navigatur kien prinċep Portugiż. ______________________

2.10 Bartolomew Diaz ivvjaġġa saċ-Ċina. ______________________

(1x10= 10 marki)

3. Ħares lejn l-istampa, aqra u wieġeb il-mistoqsijiet

Biex tikkumbatti l-ereżija, il-Knisja Kattolika kellha tinbidel maż-żminijiet. Twaqqfet is-Soċjeta` ta' Ġesu` biex tgħallem u teduka lin-nies u b'hekk tonqos l-injoranza fit-tagħlim tar-reliġjon. Il-patrijiet Dumnikani ġew fdati bl-Inkwiżizzjoni biex jikkoreġu u, jekk ikun meħtieġ, jikkastigaw lil dawk li jkunu waqgħu fl-ereżiji. B'dawn iż-żewġ metodi, bdiet tittaffa xi ftit mill-ħsara li kienet saret permezz tar-Riforma Protestanta. Beda l-perjodu magħruf bħala l-Kontro-Riforma.

3.1. Semmi **tliet** personaġġi li xerrdu l-Protestantiżmu fl-Ewropa.

____

____(3 marki)

3.2. Semmi żewġ pajjiżi fl-Ewropa fejn il-Protestantiżmu qabad l-għeruq u xtered.

____(2 marki)

3.3. Liema konċilju għen ħafna lill-Knisja Kattolika fil-Kontro-Riforma?

____(marka)

3.4. B'liema mod ieħor hija magħrufa wkoll il-Kumpanija ta' Ġesu`?

____(marka)

3.5. X'parti kellu San Injazju Loyola fis-Soċjeta` ta' Ġesu`?

____ (2 marki)

3.6. Spjega kif il-bini tal-Bażilika ta' San Pietru (fl-istampa) ġab firda kbira fost l-Insara.

____

____(2 marki)

3.7. Semmi żewġ raġunijiet (barra dik mogħtija f'numru 3.6.) għaliex bdiet u xterdet malajr ir-Riforma.

____

____(2 marki)

3.8. X'kienet l-Inkwiżizzjoni?

____

____(2 marki)

(Total 15-il marka)

<u>4. Aqra s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet</u>

"Fl-1095, il-Papa Urbanu II mill-belt ta' Clermont fi Franza ħeġġeġ lill-Insara b'dan il-kliem: 'Kristjani, għaġġlu u għinu lil ħutkom tal-Lvant, għax dawn qegħdin jiġu attakkati. Armaw irwieħkom biex issalvaw lil Ġerusalemm, taħt it-tmexxija tal-kaptan tagħkom Kristu. Ilbsu s-sinjal tas-Salib u jekk tiġu maqtula, dnubietkom ikunu maħfura.'
Dal-kliem tal-Papa ġie milqugħ mis-slaten Insara li bdew iħejju għat-taqbida biex jeħilsu lil Ġerusalemm."

4.1. X'nifhmu meta ngħidu l-'kruċjati"?

____(2 marki)

4.2. Għaliex il-Papa sejjaħ lill-Insara biex isalvaw lil Ġerusalemm?

____(2 marki)

4.3. X'jissejħu n-nies li jagħmlu pellegrinaġġ reliġjuż?

____(marka)

4.4. Liema Ordni reliġjuż (ta' Kavallieri) kien jieħu ħsieb is-saħħa tal-Insara fl-Art Imqaddsa?

____(marka)

4.5. F'liema sena Malta għaddiet f'idejn il-Kavallieri ta' San Ġwann?
(1520, 1530, 1540, 1551)____(marka)

4.6. Għaliex taħseb li l-Kavallieri ta' San Ġwann kellhom għalxiex jirringrazzjaw lill-Imperatur Karlu V?

____

____(2 marki)

4.7. Fl-aħħar tad-diskors tiegħu l-Papa Urbanu II qal li kulmin kien se jmut fil-ġlied kienu se jinħafrulu dnubietu. Għaliex taħseb li qal hekk?

____

____(2 marki)

4.8. Għaliex taħseb li n-nies fil-Medjuevu kienu lesti li jmutu għar-reliġjon tagħhom?

____(marka)

4.9. Semmi ħaġa li għaliha baqa' magħruf is-sultan Saladin.

____ (marka)

4.10. Liema simbolu kont tista' tara fuq l-uniformijiet tal-kruċjati Insara?

____(marka)

4.11. Wara li spiċċaw il-Kruċjati, is-sitwazzjoni fl-Art Imqaddsa ftit tbiddlet. Għaliex?

____

____(2 marki)

(Total 16-il marka)

5. Wieġeb il-mistoqsijiet

5.1. X'tifhem bil-'fewdaliżmu'?

____

____(2 marki)

5.2. Semmi **żewġ** raġunijiet għaliex żviluppat din is-sistema.

____

____(2 marki)

5.3. Semmi **żewġ** obbligi li kellu il-popolin taħt is-sidien fewdatarji.

____

____(2 marki)

5.4. Min kien il-mexxej fewdatarju li saret rewwixta mill-Maltin kontrieh?

____(marka)

5.5. X'kien ir-riżultat ta' din ir-rewwixta?

____(marka)

5.6. X'kien 'il-Kunsill Popolari' jew 'il-Komun'?

____(2 marki)

5.7. Semmi żewġ uffiċjali Maltin tal-Universita` tal-Imdina.

____________________________ ________________________________ (1, 1, marki)

5.8. Minn min kienet immexxija l-Universita`?

____(marka)

5.9. X'kienet 'in-nafra'?

____

____(2 marki)

5.10. Min kien obbligat li jagħti sehem fid-Dejma?

____(marka)

(Total 16-il marka)

6. Ħares lejn l-istampa, aqra u wieġeb.

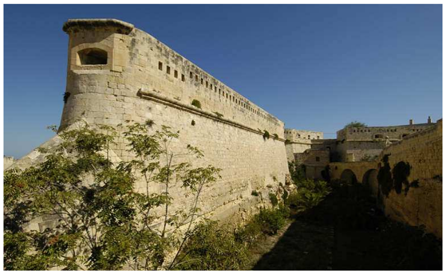

Fl-istampa għandek tara parti minn Forti li jinsab il-Belt Valletta.

6.1. Semmi żewġ difiżi li l-Kavallieri bnew jew saħħew qabel l-Assedju l-Kbir tal-1565

____

____

____(2 marki)

6.2. X'konnessjoni għandu Dragut mal-gżira Għawdxija?

____

____(2 marki)

6.3. Qabel il-miġja ta' l-Ordni ta' San Ġwann, il-poplu Malti kien ibati ħafna. Għaliex?

____

____(2 marki)

6.4. Liema industrija (xogħol) kienet importanti ħafna f'Malta fil-Medjuevu?

____(marka)

6.5. Għaliex xi xjuħ, nisa u morda ntbagħtu Sqallija qabel l-Assedju l-Kbir?

____

____(2 marki)

6.6. Ikteb paragrafu ta' ħames sentenzi dwar l-Assedju tal-1565.

____

____

____

____

____

____(5 marki)

6.7. Għaliex taħseb li r-rebħa tal-Assedju l-Kbir hija importanti fl-istorja ta' Malta?

____

____(2 marki)

6.8. B'liema mod il-Viċirè ta' Sqallija għen lill-Kavallieri matul l-Assedju l-Kbir?

____

____(2 marki)

(Total: 18-il marka)

<u>7. Ikteb fit-tul fuq WIEĦED minn dawn is-suġġetti:</u>

7.1. X'kien il-kontribut tan-Normanni fl-Ewropa u f'Malta ?

7.2. Iddeskrivi kif kienet il-ħajja tal-Maltin taħt l-Aragoniżi.

7.3. Ir-Rinaxximent kien żmien ta' skoperti ta' postijiet. Ikteb dwar xi skoperta u għid kif is-sejba ta' postijiet ġodda għenet lin-nies tal-Ewropa.

(15-il marka)